

Aan : Ministerie Infrastructuur en Waterstaat
de heer W. Reinhold
Van : F. Mul
Datum : 17 april 2019

VGN over advies van RIVM aan ministerie IenW over risico op legionellose

De Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) is de branchevereniging van professionele zorgaanbieders in de gehandicaptenzorg. De VGN vertegenwoordigt de branche in het publieke debat. Uitgangspunt daarbij zijn de visie en waarden die binnen de vereniging breed gedeeld worden. De VGN bevordert dat de condities aanwezig zijn om de aangesloten organisaties in staat te stellen om verantwoorde zorg en ondersteuning te leveren. Zij doet dit met name door de dialoog aan te gaan met maatschappelijke partijen en andere relevante stakeholders en door leden te faciliteren en te ondersteunen op het terrein van inhoud van de zorg, werkgeverschap en financiering. Ook veiligheid staat bij de VGN hoog in het vaandel. Bij brandveiligheid en bij legionellapreventie gaan we uit van de zogenoemde risicosturing: we nemen de nodige veiligheidsmaatregelen afhankelijk van de risico's voor de cliënt of bewoner, in het gebouw of de locatie en we doen dat ook goed. We nemen echter geen overbodige maatregelen waar dat qua risico ook niet nodig is. Dat uitgangspunt hanteren we ook ten aanzien van schoon en veilig drinkwater.

In februari 2019 heeft het RIVM (Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid) een document uitgebracht *Preventie en melding van legionellabacteriën in water, deel B*. Het is een advies op basis waarvan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat het Drinkwaterbesluit of de Regeling Legionellapreventie kan aanpassen. De VGN is blij met dit advies, omdat het RIVM hierin ook uitgaat van de genoemde risicosturing. Daarom verzoekt de VGN het ministerie om dit advies zo spoedig mogelijk (wat ons betreft per januari 2020) in de regelgeving te verwerken. De achtergrond en de motivatie leggen we hieronder uit.

In december 2017 heeft de VGN een *Handreiking legionellapreventie voor zorginstellingen deel 1* gepubliceerd (bijlage). Kern: het biedt instellingen de helpende hand bij het wel of niet nemen van preventieve maatregelen ter voorkoming van legionellabesmettingen. Het onderscheid tussen prioritair en non-prioritair komt aan de orde. In de paragraaf over het toekomstperspectief schreven we o.a. (citaat): *Zoals in de inleiding reeds vermeld, blijven in de prioritaire panden voorlopig de bij instellingen bekende maatregelen van kracht. In hoofdstuk 6 is dat uitgewerkt. De bedoeling van de werkgroep is om in de nabije toekomst samen met het RIVM de prioritaire panden in twee categorieën te verdelen, afhankelijk van de in het gebouw wonende cliënten: laag en hoog risicovolle doelgroepen. De 'traditionele' maatregelen gelden dan nog slechts bij de hoog-risicovolle doelgroepen; bij de laag-risico bewoners kunnen we dan met minder*

maatregelen volstaan. Het voornemen was om te komen tot een *Handreiking deel 2*. Daarover waren we in gesprek met het RIVM. Het RIVM gaat ook uit van de genoemde risicosturing en dat spoort één op één met de aanpak van de VGN. Het nu uitgebrachte advies van het RIVM biedt voor zorginstellingen echter al zoveel mogelijkheden om nodeloze maatregelen te voorkomen, dat het uitbrengen van een tweede deel helemaal niet meer nodig is, als het ministerie (de wetgever) dit advies in regelgeving verwerkt.

De VGN ziet de volgende voordelen:

- Het grote voordeel zit in de nieuwe definitie van de zorgwoningen. Dat is nu veel meer in lijn met wat wij steeds als mogelijkheden hebben aangevoerd.
- Waar cliënten risico's lopen, moeten adequate en proportionele maatregelen genomen worden. Daar is de VGN het mee eens, want het betekent andersom ook: waar geen (of acceptabele) risico's zijn, hoeven dus ook geen maatregelen genomen te worden.
- Het RIVM beschrijft de risicogroepen en de risicovolle gebouwen: daarin kunnen we ons prima vinden. Het borgt veiligheid en voorkómt overbodige maatregelen.
- Het bespaart instellingen veel nodeloze moeite en energie en zeker ook vele duizenden euro's aan maatregelen die wel genomen moeten worden, terwijl de niet-ziekteverwekkende legionellabacterie steeds terugkeert en er helemaal geen legionellose vóórkomt. Geld en energie worden zo beter besteed aan zorgverlening.
- Dit beleid past goed in het overheidsbeleid van terugdringen van de administratieve lastendruk.

De VGN concludeert: het door ons al jaren voorgestane beleid kan nu met het formele advies van het RIVM vorm gaan krijgen en uitgevoerd worden. De maatregelen die genomen moeten worden in geval van risico's zijn volgens adequaat en instellingen die zelf extra maatregelen willen nemen, hebben uiteraard daartoe alle vrijheidsgraden. Wat de VGN betreft: graag het advies van RIVM zo spoedig mogelijk in regelgeving verwerken.